

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Infrastruktur og Boligudvalg

Forslag til Landstingslov om flyvepladser.

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

Afgivet til lovforslagets 2. behandling.

Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg har under behandlingen senest bestået af:

Landstingsmedlem Godmand Rasmussen, Atassut, formand
Landstingsmedlem Jonathan Motzfeldt Siumut, næstformand
Landstingsmedlem Per Rosing Petersen, Siumut
Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit
Landstingsmedlem Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

1. Lovforslagets 1. behandling

Udvalget kan på baggrund af partiernes ordførerindlæg og de faldne bemærkninger konstatere, at der er en bred politisk opbakning til forslaget. Udvalget kan ligeledes konstatere, at nærværende forslag til Landstingslov er fremsat i forlængelse af Landstingets og Infrastruktur- og Boligudvalgets behandling af pkt. 45 på EM07.

2. Forslagets indhold

Lovforslaget er en rammelov, der sigter på at regulere fremtidige etableringer af flyvepladser. Den nuværende landstingslov om anlæg af lufthavne er målrettet mod anlæg af specifikke flyvepladser på konkrete lokaliteter. Nærværende forslag udstikker i stedet de overordnede, legale rammer for etablering af flyvepladser, uanset hvor de måtte blive etableret. Forslaget åbner op for fremmedfinansiering i forbindelse med etablering af flyvepladser. Kommende flyvepladser vil således først og fremmest blive søgt anlagt uden offentlige tilskud. Ved en sådan delt finansiering imellem Hjemmestyret og en privat investor bemyndiges Hjemmestyret i nærværende lovforslag til at indskyde eksisterende anlæg som et apportindskud i det kommende selskab, der skal drive flyvepladsen. Der lægges i loven vægt på, at investeringerne foretages ud fra et økonomisk helhedssyn, samt på at investeringerne

skal styrke den samlede grønlandske infrastruktur. Lovforslaget forhindrer dog ikke Grønlands Hjemmestyre i at enefinansiere en flyveplads, sådan som det hidtil er sket.

3. Høring af forslaget

Det fremsatte forslag har været i høring hos Air Greenland A/S, Mittarfeqarfiit, Grønlands Turist- og Erhvervsråd, Styrelsen for Råd og Nævn (Konkurrencetilsynet), Grønlands Arbejdsgiverforening, NUSUKA, SIK, KANUKOKA og samtlige kommuner i Grønland, Landsstyreformandens Departement, Indenrigskontoret, Bestyrelsessekretariatet, Departementet for Familie og Sundhed, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Finanser og Udenrigsanliggender, Råstofdirektoratet, Miljøstyrelsen, Transportministeriet og Statens Luftfartsvæsen. Der er ved høringsfristens udløb modtaget svar fra følgende høringsparter: Air Greenland A/S, Mittarfeqarfiit, Grønlands Turist- og Erhvervsråd, Styrelsen for Råd og Nævn v. Konkurrencetilsynet, Grønlands Arbejdsgiverforening, SIK, KANUKOKA, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Råstofdirektoratet, Miljøstyrelsen v. Landsplanlægningen, Transportministeriet og Statens Luftfartsvæsen. Kredsen af høringsparter anses som både fornuftig og velovervejet. Udvalget kan ligeledes konstatere, at Landsstyret i fornødent omfang har indarbejdet de kommentarer, som høringsparterne har afgivet. Udvalget har ikke yderligere kommentarer til høringsprocessen.

4. Udvalgets overvejelser og vurderinger.

Udvalget anser, at nærværende forslag imødekommer flere sidestillede behov. Strukturudvalget anbefalede som bekendt i sin betænkning, at der skulle etableres de nødvendige rammer for, at kommunerne kan deltage som aktive partnere i lufthavnsprojekter. Det må ligeledes erkendes, at Landskassen ikke længere alene magter at løfte denne opgave. Udvalget deler hermed Landsstyrets opfattelse. I sin betænkning til pkt. 45 på EM07 gav Udvalget, i lighed med Landstingets Finansudvalg, udtryk for, at kommende trafikinvesteringer bør være baseret på et rationelt økonomisk grundlag. Forslaget vil være medvirkende til, at denne intention realiseres, eftersom et forretningsmæssigt urentabelt projekt ikke vil have en privat investors interesse. Udvalget anser det som tænkeligt, at der i et vist omfang fortsat kan være behov for offentlige investeringer på dette område, da det må erkendes, at der er lokaliteter, hvor det næppe er forretningsmæssigt attraktivt for private investorer at medvirke i et flyvepladsprojekt. Her kan Landskassen under hensyn til den øvrige samfundsmæssige prioritering eventuelt træde til i fornødent omfang og efter grundige undersøgelser.

Forslaget søger således at imødekomme et samfundsmæssigt betinget behov for at udvide finansieringsgrundlaget for kommende investeringer i infrastrukturen, der skal understøtte flytrafikken i Grønland. Udvalget finder det hensigtsmæssigt, at forslaget også regulerer flyvepladser, der alene opføres for private midler. Dette med

henblik på at undgå at private lufthavsprojekter uintentionelt skal føre til en skævvridning af det nuværende trafikale mønster.

Udvalget bemærker, at Demokraterne i deres ordførerindlæg fremkom med følgende betragtninger:

"Der skal dog ændres en lille smule i lovforslaget. Der står i forslaget, at man uden Landstingets inddragelse kan bruge eksisterende anlæg som apportindskud i diverse projekter. For en god ordens skyld, så skal Landstinget inddrages og dette kan ske ved, at et evt. apportindskud SKAL godkendes af et til hvert tid siddende Finansudvalg. "

Udvalget støtter op om indholdet i disse betragtninger. Udvalget skal anmode Landsstyret om at udfærdige en tekstanmærkning til finansloven for 2009 efter den model, der er benyttet i den eksisterende tekstanmærkning til hovedkonto 87.73.10 Havneanlæg, således at det sikres, at eventuelle apportindskud først sker efter en forudgående godkendelse i Finansudvalget. Da Finansloven for 2009 er vedtaget på nuværende tidspunkt skal Udvalget opfordre Landstyret til at ansøge Landstingets Finansudvalg om optagelse af en sådan tekstanmærkning qua en tillægsbevillingsansøgning i starten af det nye år. Udvalget anser derfor, at det anførte ønske kan imødekommes uden fremsættelse af et egentligt ændringsforslag. Udvalget anser at det i sammenhæng med eventuelle apportindskud af lufthavne, som påkrævet, at værdien af disse Lufthavne fastlægges via en kvalificeret uvildig undersøgelse fra en tredje part. Således at Landstingets Finansudvalg tilsikres det bedst mulige beslutningsgrundlag. Udvalget skal anmode om at modtage Landsstyrets bekræftelse i svarnotatet til forslagens 2. behandling.

4.1 Økonomiske overvejelser

Udvalget bemærker at Landsstyret anfører:

"Såfremt lufthavnsinvesteringer forrentes og afdrages gennem øget brugerbetaling, vil det komme til udtryk gennem en højere billetpris. Heroverfor står en mere effektiv beflyvning direkte til slutdestinationer, hvor en eventuel mellemlanding elimineres. Dette formodes at medføre en både tidsmæssig og økonomisk gevinst"

Udvalget finder det dog i denne sammenhæng vigtigt at fastslå at en eventuel brugerbetaling i forbindelse med en lufthavns investering bliver udformet således, at denne betaling ikke belaster borgerne. Udvalget forventer, at Landsstyret i de kommende Takst – og Betalingsregulativer for flyvepladser lader dette overordnede samfundshensyn skinne igennem. I samme anledning finder Udvalget det vigtigt at det sikres, at kommende ejerskabsmodeller ikke på nogen måde må afskære de operatører, der måtte ønske det, at beflyve og benytte disse lufthavnes faciliteter. Når det drejer sig om anlæggelsen af minimalistiske baner, herunder f. eks grusbaner er det Udvalgets forventning, at denne finansielle opgave forsat løftes af hjemmestyret.

Udvalget skal bemærke at § 1, *stk.* 4, opererer med en fast grænse på 5 mio.kr for at et projekt skal være omfattet af loven. Udvalget skal opfordre Landsstyret til at overveje hvorvidt det være mere hensigtsmæssigt at en % del af det pågældende anlægs værdi benyttes som en grænse for hvorvidt projektet skal være omfattet af loven.

På et mere overordnet plan må det vel også kunne konkluderes, at forretningsarrangementer af denne type vil kunne begrænse belastningen af Landskassen. Dermed formindskes den skat, som borgerne i sidste ende skal betale for infrastrukturelle investeringer. Som før nævnt kan en lufthavnsinvestering hvori privat kapital deltager, medføre, at investeringen skal forrentes via en øget brugerbetaling. Denne økonomiske logik kan ikke udgås. Imidlertid finder Udvalget det i denne sammenhæng fordelagtigt, at de muligheder nærværende lovforslag også giver sammentænkes med mulighederne i *Open Skies* princippet. Hermed kan der tilvejebringes muligheder for, at der på sigt kan etableres en gavnlig konkurrence på luftrafikområdet. Det er tænkeligt, at de af en konkurrencesituation følgende effektiviseringer vil kunne kompensere brugerne for de eventuelle merudgifter, som brugerne vil skulle udrede i brugerbetaling i forbindelse med en lufthavnsinvestering med privat deltagelse. Udvalget skal anmode Landsstyret om kortfattet at kommentere dette i svarnotatet til 2. behandlingen af nærværende forslag.

5. Afsluttende bemærkninger

Udvalget har bemærket, at repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit til forslaget 1. behandling har fremsat nedenstående spørgsmål. Udvalget deler disse betragtninger fra Inuit Ataqatigiit og skal anmode om at modtage en besvarelse i svarnotatet til 2. behandlingen.

- Inuit Ataqatigiit skal spørge landsstyret, om hvordan man forventer, at den kommende struktur vil påvirke de fremtidige priser for passagerafgifter?
- Endvidere skal vi spørge, hvordan vil man vurdere værdien af de eksisterende lufthavne?

6. Indstilling

Et **enigt Udvalg** indstiller med ovenstående forståelse af forslaget dette til **vedtagelse.**

Formand

